

една година и да ме хранят „Че много искаш ти“, каза той. „Ний, за цялу ляту“, прибави друг един от чорбаджийските мекерета, „плащами на гайдарю да ни пасе гуед’та и пà ни му давами повик’ отъ двѣстя грошое, ем дя-й то да си гайдар, а дя-й да си даскал: гайдар’ю цял ден оди да се пиче пу слънциту, тича подир гуед’та, дъждо гу види поняуга, а ти жа седиш у килията на сянка, няма дъж, няма вятър“ „Колку жа ни земиш ти нам за зимјс, а то лятус куго жа учиш?“, повтори чорбаджията. Аз бѣх готов да пристанѫ колкото ми даджт; но хитрия Московец се намѣси и каза: „трѣба да са скаже на владиката да са спраши да видим како он жа каже“. Тѣзи думи прѣсѣкоха у мене всѣка надѣжда за оставанье в’ Михалци. На втори ден аз се опро-стих с’ роднините си и се заврънх в’ Търново нѣщо подир шест мѣсесца скитанье.

Това достопаметно за мене лѣто по случките и патимите ми от Неофитовото и Костакевото прѣслѣданье беше още по-вече паметно по събираньето и записваньето на „избраните ми думи“, които аз бѣх прѣкръстил вече на „достопаметни изрѣчения“. В’ скитальето си по селата и в’ сношението си с’ селенитѣ, аз не само бѣх обогатил сбирката си, но бѣх вече доволно привикнал и на умѣстното им употребление в’ разгово-вор’а, от което съгледвах че селенитѣ с’ по голѣмо благода-ренье ме слушаха като им ги привождах в’ примѣр; освѣн това тѣ по-лесно ме разбираха и по-лесно проумѣваха онова което исках да им кажж. Това ми даваше нѣкак прѣимуще-ство, както над самите селени, тѣй и над другите мои съху-дожници и еснафчи, селски учители, и още повече над скит-ницитѣ онѣзи калугери които холяха тогас да просят по се-лата и драгастях селенитѣ за едно за друго, като ги про-глушавахъ с’ пословиците си цитати от псалтир’я и житие-тата на сватиитѣ. С’ тѣзи калугери често ми се случаваше да имам расправии по селата. Споменувам тута за тѣх, защото и от тѣх имах друг вид смущение. По внушенѣе от Костакя ли, по свое недоразумѣнѣе ли, нѣкои от тѣх теже ми пакостяха, или поне искахъ да ми пакостят за установенъето ми като учител по селата; за това и аз беспощадно ги прѣслѣдавах и громолях ги дѣто ги сполѣтях за тѣхното невѣжество и хан-жество. Тѣ отбѣгваха от лично състязанье с’ мене, но зад гърба